

Milans, faller d'honor

Vicent Ventura

Milans estava content, va dir al seu afable entrevistador, Vizcaíno Casas, perquè els fallers de Convent de Jerusalem li han renovat el nomenament de Faller d'Honor, un any darrere l'altre, tants com els que està en la seua confortable presó, des que el van condemnar per haver tret els tancs al carrer, decidit a «salvar Espanya». I el senyor president de la falla —¿ell només, entre tota la nombrosa Comissió?— estava orgullós de tornar-lo a nomenar, any rere any, perquè el considera «un home d'honor». ¿I per què ens hauriem d'estranyar d'aquesta reiteració? Reiteradament, també les falleres i els fallers formaven part de la coreografia franquista al País Valencià. Van començar aviat, quan es va acabar la guerra civil. S'afanyaren a apuntar-se a la «Victoria», designant «fallera major» la filla del dictador, el qual mantenia en les presons els valencians «rojos» que encara no havia afusellat en les tanques del cementiri de Paterna. Calia congraciar-se amb el vencedor, i que continuàs la festa; perquè, ja se sap, la festa, per damunt de tot. És l'essència més decantada de la «valenciania», i... no té res a veure amb la política. Sobretot

això: no té res a veure amb la política.

Aquest record valencià de Milans seria, però, un detall, pintoresc, podríem dir-ne, de l'entrevista publicada a *Interviu*, si no fos perquè ho és tota, del començament al final. Llegint-la, fa la impressió que es tracta d'una pàgina d'humor. El mateix que l'entrevistador utilitza en els seus llibres, tant reeixits comercialment, més aviat «faller», que no subtil o, si ho preferiu, absolutament «faller» i en absolut subtil. El mateix humor, d'altra banda, amb què va ser redactat aquell bàndol pel qual Milans ens sotmetia a tots a l'estat de guerra, i assumia els poders existents i els inexistent, convertint-nos en purs subjectes de la seua voluntat.

La perspectiva no era gens prometedora aquella nit i, naturalment, «els de sempre» vam resoldre desaparèixer, i enganxar-nos a la ràdio, per

seguir els esdeveniments. Els carrers eren buits, absolutament, i els tancs prenién posicions, d'acord amb ves a saber quins plans. Hi havia la por que correspon a una situació tan bèstia i m'atrevesc a pensar que la sentien fins i tot els fallers de la falla de Convent de Jerusalem, que tenien Milans del Bosch com a company d'«honor».

¿I com interpreta ara el firmant d'aquell bàndol oprobios i ridícul l'absència de gent que s'oposà a l'avanç dels tancs pel carrers de València? Com una aprovació del que havia fet. Com un acord amb aquella decisió sortosament fracassada —ara com ara— del seu disseny de «salvar Espanya». Perquè si algú hi estava en contra, ¿per què no es va oposar als tancs?

¿No és digne de ser Faller d'«Honor» un home que raona tan lúcida-ment? Faller d'«Honor», repetesc, per més que, segurament no cal aclarir-ho, cap falla, i menys encara la de Convent de Jerusalem, no pensàs mai dedicar-li la falla sencera, convertint-lo en ninot per a cremar. Si això se'ls acut, serà, podeu estar-ne ben segurs, per indultar-lo, que és el que ara pretenen els seus amics. Més dels que sembla, como era de terner.

SUBSCRIPCIÓ A LA REVISTA

1r. cognom 2n.

Nom Domicili

Població D. P. Tel. part

Lloc de naixement Any de naixement

Professió Lloc de treball

Se subscriu al setmanari EL TEMPS per un any per la quantitat de:

5.850 pessetes 10.500 pessetes (Europa) Firma

Pagarà: semestralment anualment

Forma de pagament: Dom. bancària Telé bancari Gir postal

En el cas corresponent, ompliu la domiciliació bancària.

EDICIONS DEL PAÍS VALENCIÀ, S. A. Av. del Baró de Círcow, 40, 1a. València-1

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Distingits senyors:

Caixa o banc Agència

Carrer Ciutat

Els pregue que els rebuts que a nom d'.....

Domicili Població

presentarà EDICIONS DEL PAÍS VALENCIÀ, S. A., per un total de ptes.

a pagar en terminis ^{semestralment} _{anualment} per la quantitat de ptes. siguan

pagats amb càrrec ^{al compte corrent} _{a la llibreta d'estalvis} núm.

..... de de 198.....

Firma